

Rent vann – vår framtid

Norsk Vann

Store investeringsbehov

Den omfattende vann- og avløpsinfrastrukturen må utbygges, vedlikeholdes og fornyes i takt med behovene. Investeringsbehovet for de kommunalt eide vann- og avløpsanleggene er i Norsk Vann rapport 223/2017 estimert til drøyt 280 milliarder kroner i perioden 2016-2040, der 56 % gjelder vannforsyningen og 44 % avløpshåndteringen. 84 % av investeringsbehovet er knyttet til fornyelse av det omfattende vann- og avløpsnettet, der dagens investeringsnivå må økes med ca. 50 % for å ta igjen vedlikeholdsetterslepet samt ha en bærekraftig forvaltning av infrastrukturen. En annen viktig årsak til investeringsbehovet er en antatt årlig befolkningsvekst på ca. 0,8 % fram til 2040, som krever økt kapasitet i infrastrukturen. Andre viktige kostnadsdrivere er tiltak som må gjennomføres for å overholde krav i lover og forskrifter, som rensekrav, økt fokus på sikkerhet og beredskap og ulike typer klimatilpasningstiltak.

Visste du at:

- Det ville koste mer enn 1.300 milliarder kroner å bygge alle vann- og avløpsanleggene på nytt i dag, hvorav 800 milliarder gjelder de kommunalt eide anleggene og 500 milliarder gjelder private anlegg som huseiernes stikkledninger og anlegg i spredt bebyggelse.

Klimatilpasning

Konsekvensene av klimaendringene blir stadig tydeligere. Vi merker det bl.a. på mer regn, flom og ras, samt tørkeperioder. Utfordringene som kommer med mer og mindre vann må vannbransjen løse. Rammebetingelsene for å løse dette på best mulig måte er fortsatt ikke klare. I den offentlige utredningen «NOU 2015:16 Overvann i byer og tettsteder» ble det foreslått en rekke regelverksendringer om bl.a. ansvar og finansiering. Det er krevende å håndtere de store vannmassene som kommer av mer ekstremnedbør. I større byer og tettsteder blir overvannet tradisjonelt transportert bort via de kommunale ledningene, men dette må nå løses gjennom ulike lokale overvannsløsninger. Vannkvaliteten i drikkevannskilder kan også bli forverret ved klimaendringene. Dette fører til et økt behov for mer og bedre vannbehandling, før vannet sendes til forbruker. Tekniske anlegg må sikres mot flom, ras, havnivåstigning og springflo. Klimatilpasning må tungt inn i den kommunale arealplanleggingen.

Drikkevann og vannkilder

Drikkevannet er vårt viktigste næringsmiddel. Vi har i hovedsak to typer vannkilder som forsyner oss med drikkevann. Den ene er overflatevann som innsjøer og elver. Disse dekker forbruket til ca. 90 % av befolkningen. Den andre er grunnvannskilder fra løsavsetninger, fjell og oppkommer. Utfordringene for mange drikkevannskilder er at de ligger i nærheten av byer og tettsteder, og er under stadig press og må beskyttes best mulig mot forurensende utbygging og aktivitet. Både vannbransjen, politikerne og myndighetene må ta sin del av ansvaret for å sikre vårt felles drikkevann.

Visste du at:

- Norge er heldige og har årlige ferskvannsressurser på hele 377 milliarder kubikkmeter.
- Våre ferskvannsressurser tilsvarer 150 liter pr person hver dag til hele verdens befolkning.

Vannforvaltning

I Norge vil vi helst ta rent vann i naturen som en selvfølge. Sannheten er at mange vannforekomster har for dårlig kvalitet. Vi må jobbe for å nå de felleseuropeiske vannkvalitetsmålene, gjennom systematisk arbeid etter vannforskriften. Dette vil kreve økt kunnskap, mer ressurser til arbeidet og incentiver som sikrer at nødvendige tiltak gjennomføres. Norge er delt inn i 11 vannregioner, 100 vannområder og 24.500 vannforekomster. Nye vannforvaltningsplaner i regionene skal gjennomføres fra 2016 til 2021. Både statlige, regionale og lokale myndigheter må bruke tilstrekkelig med ressurser til dette arbeidet. Sektorer som vannkraft, landbruk, havbruk, industri, kommunalt avløp og avløp fra spredt bebyggelse må ta ansvar og gjøre sin andel av nødvendig tiltak slik at miljømålene kan nås.

En tilfredsstillende vannforsyning og avløpshåndtering er nødvendig for at samfunnet skal fungere. Vannbransjen er den viktigste næringsmiddelprodusenten og en viktig miljøaktør. Vi produserer drikkevann og renser avløpsvannet før det slippes ut i naturen. Den norske vannbransjen har 10.000 ansatte som sørger for rent drikkevann og rent miljø 24 timer i døgnet 365 dager i året. Av 140 liter vann som en person bruker daglig, går 10 liter til drikke og matlaging, mens resten går med til hygiene, renhold, klesvask, toalettspyling m.m. I Norge finnes rundt 1.990 vannverk og 2.700 avløpsanlegg. Transport av vann skjer via kommunale ledninger under bakken på til sammen 48.800 km vannledninger, 37.900 km avløpsledninger og 18.800 km overvannsledninger. I tillegg kommer i sum 180.000 km stikkledninger fra husveggen til det kommunale nettet, som er eid av den enkelte huseier.

Visste du at:

- Vi produserer årlig rundt 700 millioner kubikkmeter drikkevann.
- Hver dag bruker hver person i Norge ca. 140 liter vann.

Det er kommunene som i hovedsak eier vann- og avløpsanleggene. En del kommuner har organisert virksomheten i interkommunale selskap sammen med nabokommunene. Det finnes også noen samvirkevannverk eid av forbrukerne. I 2012 vedtok Stortinget at vann- og avløpsinfrastrukturen forblir i offentlig eie, og ikke kan selges til private aktører. Begrunnelsen for loven er at vann- og avløpstjenestene er naturlig monopolvirksomhet, og at det offentlige eierskapet er viktig for å ivareta kvalitet, sikkerhet og pris på tjenesten i et langsiktig perspektiv.

Visste du at:

- En norsk husstand betalte i 2018 i gjennomsnitt 9.850 kr (inkl. mva) for vann- og avløpstjenester. Dvs. ca. 27 kr dagen.
- Drikkevann i springen koster ca. 2 øre per liter. Til sammenligning koster vann på flaske 1000 ganger mer per liter.

Finn ut mer og følg oss:

www.norskvann.no
www.vannkunnskap.no
www.va-jus.no

facebook.com/norskvann

[@NorskVann_](https://twitter.com/NorskVann)

Norsk Vann er den nasjonale interesseorganisasjonen for vannbransjen. Organisasjonen skal bidra til rent vann og en bærekraftig utvikling av bransjen gjennom å sikre gode rammebetingelser, kompetanseutvikling og samhandling. Norsk Vann eies av norske

kommuner, kommunalt eide vann- og avløpselskaper, kommunenes driftsassistanser og noen samvirkeforetak. Norsk Vann representerer 365 kommuner med ca. 96 % av landets innbyggere. En rekke leverandører, rådgivere m.v. er tilknyttede medlemmer.

Norsk Vann BA
Vangsvegen 143
2321 Hamar
Telefon: 62 55 30 30
E-post: post@norskvann.no
www.norskvann.no